

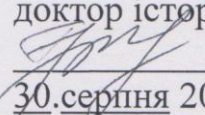
ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
Кафедра теорії та історії держави і права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»

Розробник: к.ю.н., доц. Зварич Р.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету університету від 30 серпня 2018 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри
доктор історичних наук, доцент
 Т.І. Гуменюк
30.серпня 2018 р.

ВСТУП

Мета навчальної дисципліни «Теорії правозастосування» полягає в тому, щоб навчити студентів формувати на базі ґрунтовної теоретичної підготовки сталі практичні навички самостійної дослідницької діяльності, інтерпретувати нові знання та уміло використовувати їх для розв'язання проблем практично-прикладного характеру.

Завдання навчальної дисципліни «Теорії правозастосування» полягає в тому, щоб сформувані у студентів фундаментальне теоретичне підґрунтя правосвідомості, правового світогляду та правового мислення; навчити студентів правильно давати правову оцінку соціально значущим фактам, політичним подіям та процесам, грамотно формулювати власні переконання щодо проявів правового нігілізму, використовувати свій світоглядний потенціал для прийняття юридично значущих рішень; сформувані та утвердити у студентів активної громадянської позиції; навчити студентів правильному орієнтуванню в діючому законодавстві; набуття студентами вміння застосовувати норми під час юридичної кваліфікації; вивчення курсу повинно сприяти вихованню у студентів поважного ставлення до закону як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань; набуття навиків у ході правозастосування встановлювати наявність прав і обов'язків та їх критеріїв, визначати момент дії чи факт припинення суб'єктивних прав і обов'язків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості застосування норм права як специфічної форми його реалізації;
- окремі форми застосування права та їх специфічні риси;
- випадки реалізації норм права у формі застосування;
- особливості правозастосування як правової діяльності;
- особливості актів застосування права та інтерпретаційно-правових актів;
- вимоги до правильного застосування норм права;
- критерії розрізнення помилок у правозастосуванні і зловживань правом;
- критерії ефективності правозастосування;
- особливості правозастосовчих проваджень і режимів;
- правові засоби забезпечення законності і ефективності правозастосовчої діяльності;

вміти:

- послуговуватись різними формами правозастосування;
- чітко визначати правові ситуації, що потребують правового розв'язання шляхом застосування права;
- розрізняти правові акти (нормативні, правозастосовчі, інтерпретаційні) за юридичною силою;

- використовувати різні способи тлумачення правових норм та творчо поєднувати акти офіційного тлумачення із власним усвідомленням змісту правових норм;
- володіти усім правовим інструментарієм, необхідним на кожній із стадій правозастосовчого процесу;
- неухильно керуватись вимогами (принципами) правильного застосування права;
- вірно обирати необхідне правозастосовче провадження і використовувати відповідний правозастосовчий режим;
- використовувати засоби самопрофілактики від помилок у правозастосуванні та унебезпечувати себе від зловживань правом;
- вірно обирати засоби підвищення ефективності правозастосування;
- фахово використовувати набуті знання для забезпечення режиму законності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	освітній ступінь магістр спеціальність 081 «Право»	Вибіркова	
Кількість модулів – 2	кваліфікація магістр права	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 72		1-й	1-й
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 24 самостійної роботи студента - 48		2-й	2-й
		Лекції	
		10 год.	6 год.
		Семінарські	
		14 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		48 год.	64 год.
	Вид контролю: залік – 2-й семестр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання - 30/70.

для заочної форми навчання – 70/30

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Лекції із застосуванням мультимедійного проектора, робота в Інтернеті, складання схем, таблиць.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Лекційне заняття, проведене у такий спосіб, пробуджує у студента активність та увагу при сприйнятті матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він одержав від викладача.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб та презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу. Презентації-виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, для демонстрації нових товарів і послуг. Однією з позитивних рис презентації та її переваг при використанні в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти при роботі у певній малій групі.

Семінари-дискусії – передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – це метод розв'язання невідкладних завдань за дуже обмежений час. Сутність його полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією – використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) тестових завдань;
- 2) презентацій і виступів на наукових заходах;
- 3) підсумкового екзамену у тестовій формі.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Тема 1. ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ, ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА

Загальні відомості про реалізацію норм права: поняття, форми реалізації та критерії їх розподілу.

Застосування норм права як особлива форма їх реалізації. Поняття правозастосування, випадки реалізації норм права у формі застосування, специфічні риси застосування права.

Застосування права як правова форма здійснення функцій держави. Підзаконний характер правозастосування та особливості застосування окремих видів правових норм. Об'єкт застосування права. Функції застосування права. Ідеологія застосування права.

Форми (способи) застосування норм права, їх поняття, підстави класифікації та види. Характеристика окремих форм застосування права та випадки їх використання.

Поняття процесу застосування норм права, його характеристика з об'єктивної та суб'єктивної сторони. Поняття стадій застосування норм права; наукові підходи до виділення стадій у правозастосовчому процесі; питання, що підлягають з'ясуванню і вирішенню на окремих стадіях.

Тема 2 . ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ ЯК ПРАВОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ФОРМИ ЇЇ ЗДІЙСНЕННЯ

Юридичний процес. Місце правозастосовчої діяльності в юридичному процесі. Правозастосовча діяльність як складний багаторівневий процес.

Процедурно-процесуальні форми правозастосовчої діяльності. Права учасників правозастосовчого процесу. Форми та способи правозастосування. Правозастосовчі рішення.

Правосуддя як форма правозастосовчої діяльності. Вплив судової влади на правозастосовчу діяльність. Взаємозв'язок рівня правосуддя та рівня захисту прав і свобод громадян. Судові гарантії прав і свобод особи. Специфічні особливості судової правозастосовчої діяльності.

Установчо-розпорядча форма правозастосовчої діяльності. Виконавчо-розпорядчі органи держави. Значення установчо-розпорядчої форми правозастосовчої діяльності для належної діяльності центральних органів виконавчої влади, об'єднань, підприємств, установ.

Контрольно-наглядова форма правозастосовчої діяльності та її основне призначення. Наслідки контрольно-наглядової форми правозастосовчої діяльності. Контрольно-наглядова форма правозастосовчої діяльності та регулятивні й охоронні правові відносини. Функції окремих органів та контрольно-наглядова форма правозастосовчої діяльності. Організаційно-юридичні засоби управління процесами правозастосування.

Охоронна діяльність. Правоохоронна форма правозастосовчої діяльності. Правопорушення. Правоохоронні органи. Функції держави із забезпечення охорони прав і свобод громадян, фізичних та юридичних осіб від протиправних посягань, забезпечення принципу законності, а також охорони встановленого в державі правопорядку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ ПРАВОЗАСТОСОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 3. ПРАВОЗАСТОСОВЧИЙ АКТ ЯК АКТ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН.

Правова природа актів застосування норм права, їх основні риси. Поняття та класифікація правозастосовчих актів, способи індивідуалізації правових приписів в правозастосовчому акті. Роль правозастосовчих органів у правовідносинах, що виникають на основі актів застосування права.

Сутність і зміст правозастосовчих актів. Юридична сила правозастосовчих актів. Співвідношення актів застосування права із нормативно-правовими актами. Порядок (процедура) видання правозастосовчих актів, їх структура та вимоги до оформлення.

Застосування норм права у випадках прогалин у праві. Поняття прогалин у праві, способи їх усунення і подолання. Аналогія закону, аналогія права, субсидіарне застосування права. Правила використання інституту аналогії.

Вплив глобалізаційних процесів на внутрішньодержавну правозастосовчу практику, форми та шляхи такого впливу.

Юридична техніка в правозастосовчій діяльності, її методи, засоби та структура. Юридична техніка і законність та ефективність правозастосовчого акту.

ТЕМА 4. ВИМОГИ ДО ПРАВИЛЬНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА

Юридичні засоби законного вирішення справ. Принципи (вимоги) правильного застосування норм права: поняття і класифікація. Характеристика основних принципів правильного застосування права: законності, обґрунтованості, доцільності, справедливості, ефективності.

Ефективність правозастосування та її критерії. Умови забезпечення ефективності правозастосовчої діяльності.

Поняття системи гарантій правильного застосування норм права. Загальні і юридичні гарантії, їх види і роль в забезпеченні правильного правозастосування. Системний характер юридичних гарантій.

Механізм впровадження режиму законності в правозастосовчу діяльність. Соціальний і юридичний механізми та їх особливості. Елементи змісту юридичного механізму і їх роль у впровадженні законності в правозастосовчу діяльність.

Значення правосвідомості суб'єктів правозастосування і актів тлумачення права у механізмі впровадження режиму законності в застосування права. Ефективність дії юридичного механізму.

ТЕМА 5. ТЛУМАЧЕННЯ НОРМ ПРАВА ЯК СТАДІЯ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Поняття, загальна характеристика та значення тлумачення норм права. Причини, що викликають необхідність тлумачення. Тлумачення норм права як необхідна передумова і компонент їх правильного застосування. Юридична герменевтика як наука і мистецтво тлумачення. Рівні (ступені) юридичного аналізу: аналіз «букви» закону, догматичний та метаюридичний аналіз. Роль критеріїв об'єктивності та науковості у тлумаченні правових норм.

Процес тлумачення норм права і його елементи: суб'єкт, об'єкт, предмет і результат тлумачення. Стадії тлумачення. Механізм з'ясування змісту правової норми.

Поняття способів тлумачення, їх види і основні риси. Поєднання окремих способів тлумачення в процесі тлумачення правових норм.

Обсяг тлумачення, співвідношення дійсного змісту норм права з її текстуальним виразом. Буквальний, розширювальний і обмежувальний способи тлумачення.

Види тлумачення норм права за суб'єктами (за юридичною силою) та за об'єктами. Офіційне і неофіційне тлумачення, їх види і значення в правозастосовчій діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	с	с.р.		л	п	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення правозастосування										
Тема 1. Правозастосування, як особлива форма реалізації права	20	4	4		14					12
Тема 2. Правозастосування як правова діяльність та форми її здійснення	16	6	2		12		2			12

Разом за змістовим модулем 1	36	10	6		26		2		24
Змістовий модуль 2. Прикладний аспект правозастосовчої діяльності									
Тема 3. Правозастосовчий акт як акт індивідуального регулювання суспільних відносин	12	4	2		8		2		14
Тема 4. Вимоги до правильного застосування права	10	4	2		6		2	2	14
Тема 5. Тлумачення норм права як стадія правозастосування	14	6	4		8				12
Разом за змістовим модулем 2	36	14	8		22		4	2	40
Усього годин	72	10	14		48		6	2	64

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Актуальні проблеми теорії держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, Є. О. Гіда, А. М. Завальний та ін.] ; за заг ред. Є. О. Гіди. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2010. – 260 с.
2. Актуальні проблеми теорії держави та права. Частина І. Актуальні проблеми теорії держави : навч. посіб. / [С. М. Тимченко, С. К. Бостан, С. М. Легуша та ін.]. – 2-е вид., стереот. – К. : КНТ, 2008. – 288 с.
3. Биля О. І. Теоретичні основи використання нормотворчої техніки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / О. І. Биля. – Х., 2004. – 20 с.
4. Бурканова О. А. Правосознание в правоприменительной деятельности сотрудников органов внутренних дел : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.01 / Бурканова Оксана Александровна. – Москва, 2007. – 162 с.
5. Ведерніков Ю. А. Правоохоронна діяльність в Україні: теоретико-правовий аспект / Ю. А. Ведерніков, А. М. Кучук. – К. : Знання України, 2009. – 219 с.
6. Ведерніков Ю. А. Теорія держави і права : навч. посіб. / Ю. А. Ведерніков, А. В. Папірна. – К. : Знання, 2008. – 333 с.
7. Великий енциклопедичний юридичний словник / За ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. – К. : Юридична думка, 2007. – 992 с.

8. Верник О. І. Межі державної влади / О. І. Верник, П. В. Куфтирев, А. Д. Машков. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 216 с.
9. Волинка К. Г. Теорія держави і права : навч. посіб. / К. Г. Волинка. – К. : МАУП, 2003. – 240 с.
10. Вопленко Н. Н. Реалізація права : учеб. пособ. / Н. Н. Вопленко. – Волгоград : Издательство Волгоградского гос. ун-та, 2001. – 46 с.
11. Вступ до правоохоронної діяльності : навч. посіб. / [Є. О. Гіда, Є. В. Білозьоров, А. М. Завальний, А. О. Осауленко] ; за заг. ред. Є. О. Гіди. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2011. – 200 с.
12. Гамалій І. В. Теоретичні проблеми правового регулювання діяльності міліції щодо реалізації конституційних прав і свобод громадян : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / І. В. Гамалій. – К., 2000. – 17 с.
13. Гнатюк М. Д. Правозастосування як форма реалізації права : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.01 / Гнатюк Марина Дмитрівна. – К., 2007. – 211 с.
14. Горінецький Й. І. Правоохоронна функція держав Центральної Європи: теоретичні і практичні аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» – К., 2005. – 20 с.
15. Гусарев С. Д. Теорія права і держави : навч. посіб. / С. Д. Гусарев, А. Ю. Олійник, О. Л. Слюсаренко. – К. : Правова єдність, 2008. – 270 с.
16. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності) : навч. посіб. / С. Д. Гусарев, О. Д. Тихомиров. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 495 с.
17. Гусарев С. Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти / С. Д. Гусарев. – К. : Знання, 2005. – 375 с.
18. Загальна теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / [М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.] ; за ред. докт. юрид. наук., проф. акад. АПрН України М. В. Цвіка, докт. юрид. наук., проф. акад. АПрН України О. В. Петришина. – Х. : Право, 2009. – 584 с.
19. Історія вчень про державу та право : посіб. для підготовки до іспитів / О. І. Осауленко, А. О. Осауленко, В. К. Гіжевський. – К. : ФОП Ліпкан О. С., 2010. – 196 с.
20. Кельман М. С. Загальна теорія держави і права: методологічні проблеми розвитку та системний аналіз / М. С. Кельман. – Тернопіль : Тернограф, 2007. – 152 с.
21. Коментар Закону України «Про міліцію» : науково-практич. посіб. / [В. Д. Сущенко, О. М. Джу́жа, В. І. Олефір та ін.] ; за заг. ред. проф. Є. М. Моїсеєва. – К. : КНТ, 2010. – 304 с.
22. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/56-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
23. Коталейчук С. П. Теорія держави та права в запитаннях і відповідях : навч. посіб. / С. П. Коталейчук, П. Я. Пісной. – К. : КНТ, 2011. – 560 с.

24. Котюк В. О. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / В. О. Котюк. – К. : Атіка, 2005. – 592 с.
25. Кримінальне право України. Загальна частина : підруч. / [Ю. В. Александров, В. І. Антипов, М. В. Володько та ін.] ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – 3-тє вид. – К. : Юридична думка, 2004. – 352 с.
26. Лазарев В. В. Теория государства и права : учеб. / В. В. Лазарев, С. В. Липень. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Издательство Юрайт ; ИД Юрайт, 2011. – 634 с.
27. Лисенков С. Л. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / С. Л. Лисенков. – К. : Юристконсульт, 2006. – 355 с.
28. Луць Л. А. Загальна теорія держави та права : навч.-методич. посіб. (за кредитно-модульною системою) / Л. А. Луць. – К. : Атіка, 2008. – 412 с.
29. Малента В. С. Неофіційне тлумачення норм права : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.01 / Малента Володимир Степанович. – К., 2010. – 212 с.
30. Марчук В. М. Нариси з теорії права : навч. посіб / В. М. Марчук, Л. В. Ніколаєва. – К. : Істина, 2004. – 304 с.
31. Машков А. Проблеми теорії держави та права. Основи : курс лекцій / А. Машко – К. : Четверта хвиля, 2008. – 464 с.
32. Медведчук В. В. Сучасна українська національна ідея і питання державотворення В. В. Медведчук. – К. : Україна, 1997. – 170 с.
33. Минникес И. А. Индивидуальное правовое регулирование: теоретико-правовой анализ : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.01 / Минникес Илья Онисимович. – Екатеринбург, 2009. – 312 с.
34. Михайленко О. Р. Складання процесуальних актів у кримінальних справах : навч. посіб. / О. Р. Михайленко. – К. : Юрінком, Інтер, 2000. – 198 с.
35. Мотиль І. І. Основні внутрішні функції української держави / І. І. Мотиль. – К. : ВБ Аванпост-Прим, 2008. – 184 с.
36. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. – 4-те вид., переробл. та доповн. / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. : Юридична думка, 2007. – 1184 с.
37. Нікітін А. В. Теорія держави та права : навч. посіб. / А. В. Нікітін. – К. : Україна, 2004. – 158 с.
38. Оніщенко Н. М. Сприйняття права в умовах демократичного розвитку: проблеми, реалії, перспективи / Н. М. Оніщенко ; відп. ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученко. – К. : Юридична думка, 2008. – 320 с.
39. Онопенко П. В. Правоохоронні функції держави Україна / П. В. Онопенко. – К. : Варта, 2003. – 128 с.
40. Осауленко А. О. Нормативна конструкція ретроспективної юридичної відповідальності : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.01 / Осауленко Андрій Олександрович. – К., 2007. – 214 с.
41. Осауленко О. І. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / О. І. Осауленко – К. : Істина, 2007. – 336 с.
42. Основи конституційного права України : підруч. / М. І. Козюбра [та ін.] ; ред. В. В. Колейчиков. – 2-е вид., стер. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 288 с.

43. Патей-Братасюк М. Антропоцентрична теорія права : навч. посіб / М. Патей-Братасюк. – К., 2010. – 396 с.
44. Погребняк С. П. Основоположні принципи права (змістовна характеристика) / С. П. Погребняк. – Х. : Право, 2008. – 240 с.
45. Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Указ Президента України від 6 квітня 2011 р. № 383-2011 // Офіційний вісник Президента України. – 2011. № 9. – Ст. 536.
46. Поляков А. В. Общая теория права : учеб. / А. В. Поляков, Е. В. Тимошина. – СПб. : Издательский Дом С.-Петербур. гос. ун-та, Изд-во юрид. факул. С.-Петербур. гос. ун-та, 2005. – 472 с.
47. Правознавство : підруч. / [С. Е. Демський, В. С. Ковальський, А. М. Колодій та ін.] ; за ред. В. В. Копейчикова. – 6-е вид., стер. – К. : Юрінком Інтер, 2002. – 736 с.
48. Про міліцію : Закон України від 20 грудня 1990 р. № 565-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 4. – Ст. 20.
49. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави : навч. посіб. / П. М. Рабінович. – Вид. 10-е, допов. – Львів : Край, 2008. – 224 с.
50. Рассолов М. М. Актуальные проблемы теории государства и права : учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности «Юриспруденция» / М. М. Рассолов, В. П. Малахов, А. А. Иванов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА : Закон и право, 2010. – 447 с.
51. Савченко А. В. Федеральні правоохоронні органи США: місія, організаційна структура та застосування кримінального законодавства / А. В. Савченко. – К. : Текст, 2003. – 122 с.
52. Семерак О. С. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України : навч. посіб. / О. С. Семерак. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 392 с.
53. Скакун О. Ф. Правова система України на правовій карті світу / О. Ф. Скакун. – Х., 2004. – 96 с.
54. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підруч. / О. Ф. Скакун. – К. : Алеута ; КНТ ; ЦУЛ, 2009. – 520 с.
55. Слюсаренко О. Л. Теорія держави і права : навч.-метод. посіб. / О. Л. Слісаренко. – К., 2005. – 164 с.
56. Судебные и правоохранительные органы Украины : учеб. / Под ред. А. М. Бандурки. – Х. : Ун-т внутр. дел, 1999. – 350 с.
57. Теліпко В. Е. Універсальна теорія держави і права : підруч. / В. Е. Теліпко. – К. : БІНОВАТОР, 2007. – 512 с.
58. Теорія держави і права (опорні конспекти) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Авт.-упоряд. М. В. Кравчук. – К. : Атіка, 2003. – 288 с.
59. Теорія держави і права : бібліографічний довідник (1991 – 2010 рр.) / упоряд. Н. І. Мозоль, А. П. Мозоль. – К. : Атіка, 2011. – 320 с.
60. Теорія держави і права : державний іспит / Ю. М. Оборотов, Н. М. Крестовська, А. Ф. Крижанівський, Л. Г. Матвеева. – Х. : Одиссей, 2007. – 256 с.

61. Теорія держави і права : навч. посіб. / А. Ю. Олійник, С. Д. Гусарев, О. Л. Слюсаренко. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 176 с.
62. Теорія держави і права : підруч. / [С. Л. Лисенков, А. М. Колодій, О. Д. Тихомиров, В. С. Ковальський] ; за ред. С. Л. Лисенкова. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 448 с.
63. Теорія держави і права. Академічний курс : підруч. / [О. В. Зайчук, А. П. Заєць, В. С. Журавський та ін.] ; за ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. – 2-е вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 688 с.
64. Тюріна О. В. Сучасні системи правоохоронних органів (порівняльно-правове дослідження) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01. «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / О. В. Тюріна. – К., 2001. – 18 с.
65. Тюріна О. В. Сучасні системи судових і правоохоронних органів. Порівняльно-правова характеристика : навч. посіб. / О. В. Тюріна. – К. : КНТ, 2007. – 96 с.
66. Фатхудінов В. Г. Правоохоронна діяльність: природа, сутність, гуманізм (теоретико-правові та методологічні аспекти) : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.01 / Фатхудінов Василь Гайнулович. – К., 2006. – 223 с.
67. Федоренко В.Л. Система конституційного права України: теоретико-методологічні аспекти / В. Л. Федоренко. – К. : Ліра-К, 2009. – 580 с.
68. Цивільний кодекс України : [офіц. видання]. – К. : Ін Юре, 2003. – 664 с.
69. Чулінда Л. І. Юридико-лінгвістичне тлумачення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / Л. І. Чулінда. – К., 2003. – 20 с.
70. Штанько А. О. Правопорушення як вид правової поведінки : автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія держави і права: історія політичних і правових учень» / А. О. Штанько. – К., 2009. – 16 с.
71. Юридична енциклопедія : В 6 т. / Редкол : Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К. : Укр. енцикл., 1998. – Т. 4 : Н – П. – 2002. – 720 с.
72. Ялі М. Х. Поняття та підходи до тлумачення світового порядку / М. Х. Ялі // Дослідження світової політики. – 2009. – Вип. 48. – С. 160 – 171.

Допоміжна

1. Бандура О. О. Проблема істини в галузі правозастосування / О. О. Бандура // Науковий вісник Української академії внутрішніх справ. – 1998. – Вип. 1. – С. 44 – 54.
2. Білас Ю. Ю. Вітчизняне правозастосування і методологія дослідження / Ю. Ю. Білас // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2010. – Вип. 2. – С. 83 – 91.
3. Бобылев А. И. Современное толкование системы права и системы законодательства / А. И. Бобылев // Государство и право. – 1998. – № 2. – С. 22 – 27.

4. Боднар В. Є. Правосвідомість як детермінанта суспільного буття та функціонування правової держави / В. Є. Боднар // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2010. – № 2. – С. 24 – 29.

5. Бондаренко І. Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи: поняття та ознаки / І. Бондаренко // Право України. – 2003. – № 4. – С. 18 – 21.

6. Братасюк М. Г. Реалізація права: доктринальний аспект / М. Г. Братасюк // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2010. – № 2. – С. 85 – 95.

7. Бубенцова О. В. Теоретичні аспекти правоохоронної діяльності / О. В. Бубенцова // Конституційні гарантії захисту людини у сфері правоохоронної діяльності : матеріали наук.-практ. конф. (24 – 25 вер. 1999 р.). – Дніпропетровськ : Дніпропетровський юрид. ін.-т МВС України, 1999. – С. 175 – 176.

8. Ганьба Б. Системний підхід до його застосування в дослідженні державно-правових явищ / Б. Ганьба // Право України. – 2000. – № 3. – С. 41 – 44.

9. Гіда Є. О. Ефективність правового регулювання суспільних відносин / Є. О. Гіда // Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (31 берез. 2011 р.). – Запоріжжя. – С. 18 – 20.

10. Гіда Є. О. Основні форми та методи діяльності української міліції у сфері реалізації прав і свобод людини / Є. О. Гіда // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2004. – № 6. – С. 345 – 353.

11. Гончаров В. Методологія тлумачення юридичних норм у світлі граматики / В. Гончаров // Вісник Академії правових наук України. – 2010. – № 1. – С. 257 – 267.

12. Гудима Д. Деякі новели в інтерпретації поняття «суб'єкт права»: абсурдні чи перспективні? / Д. Гудима // Право України. – 2010. – № 2. – С. 82 – 88.

13. Гуржій Т. Місце юридичної кваліфікації у процесі правозастосування / Т. Гуржій // Право України. – 2006. – № 4. – С. 29 – 32.

14. Гусарев С. Д. Особливості сучасних інтерпретацій змісту категорії «функція держави» / С. Д. Гусарев, І. І. Мотиль // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2009. – № 1. – С. 18 – 27.

15. Джужа О. М. Щодо можливості вивчення правових явищ з позиції синергетики / О. М. Джужа, Ю. Ю. Орлов, Р. А. Калюжний // Право і суспільство. – 2009. – № 2. – С. 3 – 12.

16. Джураєва О. О. Правоохоронна діяльність у забезпеченні правопорядку у сучасній державі / О. О. Джураєва // Сучасний правопорядок: національний, інтегративний та міжнародний виміри : тези Міжнар. наук.-практ. конф. (13 – 14 черв. 2008 р.). – Одеса : Фенікс, 2008. – С. 220 – 222.

17. Завальний А. М. Особливості неофіційного тлумачення юридичних норм в сфері правового регулювання вищої освіти України / А. М. Завальний, О. Б. Горова, В. С. Малента // Наука і правоохорона. – 2009. – № 4. – С. 162 – 164.

18. Завальний А. М. Правоохоронна діяльність та її суб'єкти / А. М. Завальний // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2006. – № 6. – С. 144 – 150.
19. Зеленко І. Правові передумови та методика використання юридичних аналогій / І. Зеленко // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 1. – С. 60 – 64.
20. Зінченко В. М. Механізм держави та правоохоронні органи / В. М. Зінченко // Держава і право : зб. наук. праць. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. – Вип. 27. – С. 121 – 126.
21. Клименко К. Справедливість як основа правозастосовної діяльності / К. Клименко // Право України. – 2007. – № 8. – С. 30 – 34.
22. Кміта О. В. Забезпечення законності і процес реалізації конституційно-правового розвитку України / О. В. Кміта // Трансформація політики в право: різні традиції і досвід : матеріали Міжнар. наук. конф. ; за ред. В. Я. Тація. – Х. : Право, 2006. – С. 272 – 275.
23. Колодій А. Громадянське суспільство та правова держава: проблеми і шляхи розбудови / А. Колодій // Право України. – 2010. – № 7. – С. 12 – 17.
24. Кондратьєв Я. Ю. Ефективність поліцейської діяльності у контексті настанов Європейського кодексу поліцейської етики / Я. Ю. Кондратьєв, Ю. І. Римаренко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2003 – № 3. – С. 3 – 11.
25. Костицький М. В. Філософські та психологічні проблеми юриспруденції: вибр. наук. пр. / М. В. Костецький ; [передм. акад. І. А. Тимченка] відп. ред. канд. юрид. наук Н. В. Кушакова-Костицька. Кн. 1. – Чернівці : Рута, 2009. – 580 с.
26. Котуха О. Презумпції, фікції: порівняльний аспект / О. Котуха // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 12. – С. 122 – 125.
27. Кравченко М. Г. Загальні закономірності реалізації закону: поняття, суть, ознаки М. Г. Кравченко // Держава і право : зб. наук. праць. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2010. – Вип. 49. – С. 41 – 47.
28. Красницька А. В. Юридична техніка процесуальних актів кримінального судочинства / А. В. Красницька // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2003. – № 2. – С. 120 – 128.
29. Кривицький Ю. В. Норми-принципи: основні аспекти правової природи / Ю. В. Кривицький // 300 років Конституції Гетьмана України Пилипа Орлика: проблеми становлення і розвитку українського державотворення : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Львів : ЛьвДУВС, 2010. – С. 108 – 112.
30. Крисюк Ю. Соціальний і правовий порядок як реалізація ідеї права / Ю. Крисюк // Право України. – 2004. – № 8. – С. 25 – 30.
31. Кучук А. М. Основні напрямки та завдання правоохоронної діяльності / А. М. Кучук // Держава і право : зб. наук. праць. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. – Вип. 27. – С. 204 – 209.
32. Кучук А. Правоохоронна діяльність: стан наукової розробки проблеми / А. Кучук // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 2. – С. 68 – 73.

33. Кучук А. М. Принципи правоохоронної діяльності / А. М. Кучук // *Юридична Україна*. – 2005. – № 2. – С. 77 – 81.
34. Легуша С. М. Реалізація та дія права: проблеми співвідношення та взаємозв'язку / С. М. Легуша // *Часопис Київського університету права*. – 2006. – № 4. – С. 24 – 28.
35. Лисенков С. Л. Тлумачення (інтерпретація) норм права: причини необхідності, види та способи / С. Л. Лисенков // *Законодавство України*. – 2006. – № 5. – С. 3 – 10.
36. Литвак О. М. Державний вплив на злочинність: кримінологічно-правове дослідження. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 280 с.
37. Матузов Н. И. Коллизии в праве: причины, виды и способы разрешения / Н. И. Матузов // *Правоведение*. – 2000. – № 5. – С. 225 – 244.
38. Мельник М. І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність : навч. посіб. / М. І. Мельник, М. І. Хавронюк. – К. : Атіка, 2002. – 346 с.
39. Мельник М. І. Суд та інші правоохоронні органи. Правоохоронна діяльність: закони і коментарі: навч. посіб. / М. І. Мельник, М. І. Хавронюк. – К. : Атіка, 2000. – 512 с.
40. Моїсєєв Є. М. Правопорядок і європейські цінності: український вибір / Є. М. Моїсєєв // *Формування громадянського суспільства та правової держави в контексті європейської інтеграції : тези доп. наук.-практ. конф.* – 2006. – Ч. I. – С. 4 – 9.
41. Музичук О. М. Шляхи підвищення ефективності правоохоронної діяльності громадськості в Україні на сучасному етапі / О. М. Музичук // *Право і безпека*. – 2002. – № 4. – С. 120 – 125.
42. Мурашин О. Г. До питання про законність правозастосовних рішень / О. Г. Мурашин // *Забезпечення законності в діяльності органів внутрішніх справ України*. – К. : Укр. акад. внутр. справ, 1993. – С. 81 – 85.
43. Настечко К. О. Прийняття нормативно-правових актів у ЄС та Україні / К. О. Настечко // *Європейське право та порівняльне правознавство : зб. статей*. – К. – Шамборі : Логос, 2010. – С. 255 – 263.
44. Негодченко О. В. Деякі організаційні аспекти визначення механізму забезпечення реалізації прав, свобод і обов'язків людини й громадянина / О. В. Негодченко // *Вісник Запорізького юридичного інституту*. – 2003 – № 2. – С. 9 – 16.
45. Негодченко О. В. Удосконалення правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України та забезпечення прав і свобод людини / О. В. Негодченко // *Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ*. – 2002. – № 3. – С. 11 – 17.
46. Ольховик О. Є. Суб'єкт правоохоронної діяльності: філософсько-правовий аспект / О. Є. Ольховик // *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України*. – 2005. – № 3. – С. 35 – 39.
47. Осадчий В. Правоохоронні органи як суб'єкти кримінально-правового захисту / В. Осадчий // *Право України*. – 1997. – № 11. – С. 71 – 72.

48. Осауленко А. О. Особливості нормативно-правової конструкції юридичної відповідальності / А. О. Осауленко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2005. – № 2. – С. 79 – 85.
49. Осауленко А. О. Санкція і юридична відповідальність у публічному праві / А. О. Осауленко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2003. – № 4. – С. 140 – 144.
50. Осауленко О. Механізм правового регулювання виконання (відбування) покарань у виді позбавлення волі / О. Осауленко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2004. – № 5. – С. 131 – 138.
51. Осауленко О. Особливості окремих правозастосовних актів, які приймаються на підставі норм кримінально-виконавчого права / О. Осауленко, К. Бриль // Право України. – 2006. – № 4. – С. 92 – 94.
52. Осауленко О. Структура механізму правового регулювання виконання (відбування) покарань у виді позбавлення волі / О. Осауленко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2004. – № 6. – С. 252 – 259.
53. Осауленко О. І. Місце правозастосовних актів у системі правових актів / О. І. Осауленко // Держава і право : зб. наук. праць. – К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2010. – Вип. 49. – С. 16 – 21.
54. Петришина М. О. Акти органів і посадових осіб місцевого самоврядування / М. О. Петришина // Четверті юридичні читання : матеріали міжнар. наук. конф. (3 – 4 квіт. 2008 р.). – К. : Вид-во Нац. пед. ун-та ім. М. П. Драгоманова, 2008. – С. 152 – 155.
55. Плігун Ю. С. Законність у правоохоронній діяльності (концептуальний рівень) / Ю. С. Плігун // Держава і право : зб. наук. праць. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. – Вип. 29. – С. 44 – 52.
56. Погребняк С. Про колізії в законодавстві / С. Погребняк // Вісник Академії правових наук України. – 2003. – № 1. – С. 26 – 33.
57. Рабінович П. Ефективність юридичних гарантій законності / П. Рабінович // Вісник Академії правових наук України. – 2010. – № 1. – С. 7 – 28.
58. Рабінович П. Офіційне тлумачення законодавства: герменевтичний аспект / П. Рабінович // Право України. – 2001. – № 11. – С. 22 – 25.
59. Сажнев І. В. До питання щодо визначення поняття «правоохоронна функція держави» / І. В. Сажнев // Вісник Запорізького юридичного інституту МВС України. – 2000. – Вип. 4. – С. 62 – 71.
60. Синявська О. Ю. Реалізація громадянських та політичних прав персоналу органів внутрішніх справ: сутність та існуючі проблеми / О. Ю. Синявська // Право і безпека. – 2004. – № 3. – С. 107 – 112.
61. Скакун О. Ф. Динаміка методологічних підходів к праву / О. Ф. Скакун // Право в системі соціальних норм: історико-юридичні аспекти: матеріали XII історико-правової конф. (Чернівці, 20 – 22 трав. 2005 р.). – Чернівці : Рута, 2005. – С. 16 – 27.
62. Скрипнюк В. М. Правоохоронна діяльність у системі органів державної влади / В. М. Скрипнюк // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 2001. – Вип. 1. – С. 8 – 16.

63. Сушинський О. І. Правоохоронні органи України: проблемні аспекти статусу / О. І. Сушинський. – Львів : ЛДІНТУ ім. В'ячеслава Чорновола, 2010. – 248 с.
64. Тарануха В. Прогалини в праві: поняття, сутність, способи їх усунення та подолання / В. Тарануха // Юридична Україна. – 2009. – № 2. – С. 15 – 20.
65. Тацій В. Я. Методологічні проблеми правової науки на сучасному етапі державотворення / В. Я. Тацій // Правова держава. – 2005. – Вип. 16. – С. 10 – 18.
66. Тесленко М. Правова природа актів Конституційного Суду України / М. Тесленко // Право України. – 2000. – № 2. – С. 6 – 10.
67. Тимошенко В. І. Мотивація правової поведінки / В. І. Тимошенко // Держава і право : зб. наук. праць. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2007. – Вип. 36. – С. 8 – 16.
68. Тихомиров О. Д. Діалектика змісту та форми правоохоронної діяльності / О. Д. Тихомиров, Ю. А. Ведерніков // Філософські проблеми права та правоохоронної діяльності співробітників органів внутрішніх справ : зб. наук. праць. – К. : Українська академія внутрішніх справ, 1995. – 212 с.
69. Тюріна О. Правоохоронні органи: питання теоретичного осмислення та нормативного визначення / О. Тюріна // Право України. – 2000. – № 5. – С. 79 – 80.
70. Федченко О. Структура поліцейських органів держав ЄС та правове регулювання їх діяльності / О. Федченко // Актуальні проблеми управління та службово-оперативної діяльності органів внутрішніх справ у сучасний період розвитку державності України : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 26 жовт. 2007 р.). – К. : МП Леся, 2008. – С. 72 – 77.
71. Цимбалюк М. Функції правової свідомості та їх онтологічна інтерпретація / М. Цимбалюк // Право України. – 2006. – № 11. – С. 31 – 35.
72. Чулінда Л. І. Вплив наукових досліджень на ефективність правозастосування / Л. І. Чулінда // Вісник Академії адвокатури України. – 2004. – Вип. 1. – С. 44 – 51.
73. Шакун В. І. Правова система – основа державно-правової реформи в Україні / В. І. Шакун, А. М. Колодій // Державно-правова реформа в Україні. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 1997. – С. 123 – 125.
74. Шемшученко Ю. С. Юридична наука України на сучасному етапі / Ю. С. Шемшученко, В. Д. Бабкін // Правова держава. – 2005. – Вип. 16. – С. 5 – 9.
75. Шкляр Т. Функції сучасної держави: поняття та проблема класифікації / Т. Шкляр // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 11. – С. 61 – 66.
76. Шукліна Н. Г. Правовий статус людини і громадянина як інститут конституційного права / Н. Г. Шукліна // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2010. – № 12. – С. 52 – 62.
77. Щелокаева Т. А. Юридические коллизии и коллизионные нормы: понятие, виды / Т. А. Щелокаева // Правоведение. – 2003. – № 6. – С. 147 – 153.

15. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm>
2. Бібліотека юриста <http://www.lawbook.by.ru/>
3. Большой юридический словарь <http://law-enc.net/>
4. Веда – електронна бібліотека <http://www.lib.ua-ru.net/index.html>
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови <http://www.slovnyk.net/>
6. Верховна Рада України <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>
7. Все научные конференции <http://conference.pp.ua/>
8. Генеральна прокуратура України <http://www.gp.gov.ua/>
9. Голос України <http://www.golos.com.ua/>
10. Дзеркало тижня <http://dt.ua/>
11. Європейський Союз http://europa.eu/index_en.htm
12. Інтерпол <http://www.interpol.int/>
13. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/control/>
14. Коментарии <http://comments.ua/>
15. Корреспондент <http://korrespondent.net/>
16. Лига.новости <http://news.liga.net/>
17. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника <http://www.lsl.lviv.ua/>
18. Міністерство закордонних справ України <http://www.mfa.gov.ua/>
19. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України <http://www.mon.gov.ua/>
20. Міністерство юстиції України <http://www.minjust.gov.ua/>
21. Наука 21 век <http://nauka21vek.ru/>
22. НаукаІнформ <http://naukainform.kpi.ua/default.aspx>
23. Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка www.library.univ.kiev.ua
24. Наукова бібліотека Московського державного університету ім. М.В.Ломоносова <http://www.lib.msu.su/>
25. Наукова бібліотека Національного університету “Києво-Могилянська академія” <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib>
26. Національна бібліотека Білорусі <http://www.nlb.by/portal/page/portal/index>
27. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://www.nbu.gov.ua/>
28. Національна бібліотека Франції <http://www.bnf.fr/>
29. Національна історична бібліотека України <http://www.dibu.kiev.ua/>
30. Національна Парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>
31. Національне центральне бюро Інтерполу <http://icpo.centrmia.gov.ua/>
32. Німецькі бібліотеки <http://www.ddb.de/>
33. Одеська національна ордена Дружби народів наукова бібліотека ім. М. Горького <http://www.odnb.odessa.ua/>
34. Організація Об'єднаних Націй <http://www.un.org/ru/>

35. Открытый каталог научных конференций, выставок и семинаров <http://www.konferencii.ru/>
36. Президент Украины <http://www.president.gov.ua/>
37. Рада Європи <http://www.coe.int/lportal/web/coe-portal>
38. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>
39. Російська державна бібліотека <http://www.rsl.ru/>
40. Російська національна бібліотека <http://www.nlr.ru:8101/>
41. Сегодня <http://www.segodnya.ua/>
42. Словник-перекладач з-на 33 мов slovnuk.org.ua
43. Служба безпеки України <http://www.sbu.gov.ua/sbu/control/uk/index>
44. Студрада - коаліція юристів <http://studrada.com.ua/>
45. Судова влада України <http://court.gov.ua/>
46. Українська правда <http://www.pravda.com.ua/>
47. Українська правнича фундація <http://www.ulf.com.ua/>
48. Факты <http://fakty.ua/>
49. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка <http://korolenko.kharkov.com/>
50. Центр європейського і порівняльного права <http://www.eclg.gov.ua/>
51. Юридическая научная библиотека издательство «СПАРК» <http://www.lawlibrary.ru/>
52. Юриспруденція он-лайн <http://www.lawyer.org.ua/>
53. All-news <http://all-news.net.ua/>
54. BBC Ukrainian <http://www.bbc.co.uk/ukrainian/>
55. ForUm <http://www.for-ua.com/>
56. From-ua <http://www.from-ua.com/>
57. MIGnews.com.ua <http://mignews.com.ua/>
58. Nauka.in.ua <http://nauka.in.ua/>